

Freud Gézáné Édesanyja, Nagynénje És Édesanyjának Unokatestvére

A kép az 1900-as évek elején, de még 1912 előtt készült, Faddon. Balról az első anyám, a második Vágó Boriska, a nagynéném, édesanyám testvére, a harmadikat nem tudom, a negyedik pedig anyám unokatestvére, Julis, aki később hozzáment Sz. R. csendőrtiszthez. Az ottani népviseletben vannak, mert a család egy kicsit parasztnak érezte magát.

A dédanyám, Fáni mama volt a meghatározó, aki egyszerű parasztasszonyként dolgozott. De különleges képességű parasztasszony volt. Amikor olvastam Sellye Stressz című könyvét, akkor időnként az volt az érzésem, hogy ezt mind ismerem, de úgy, mint a dédanyám tanácsait, ahogy anyám mesélte. Csodálatosan tehetséges nő volt. Ehhez azt kell tudni, hogy az ükapám nem adta ki a dédanyám hozományát, mert nem ahhoz ment hozzá, akit ő akart. Akkoriban csodálatos dolog

volt, hogy dédanyámat szerelemből vették feleségül. A dédapám, Grünwald Mór, azért tudta megcsinálni, hogy feleségül vette dédanyámat, mert meghalt az ő édesapja. És akkor az édesanyja hazahívta Faddra, hogy ő vezesse a kocsmát és a gazdaságot. Volt egy ötholdas földjük és egy kocsmájuk. Előtte az volt, hogy amikor dédapám tizenhárom éves lett, elküldték a tanyavilágba árulni. Először körültekerték a derekát egy csomó szalaggal, és azt árulta. Aztán egyre jobban ment, és a végén már tolós kocsival vitte az árut. Tudni kell, hogy a szülei taníttatták a gyerekeket, úgyhogy ő tudott írni, olvasni, számolni. Nagyon szerették a különböző falvakban, mert ha kellett tíz férfi [lásd: minján], mindig ő volt a tizedik. És nagyon szerették azért is, mert jól tudott olvasni. Úgyhogy fölfutott az üzlet. Az árut az ükapámtól, Fáni mama apjától vásárolta. Állandó harc volt, hogy olcsón kapja az árut, és ügyesen adta el, és gyűlt a pénze. És akkor meghalt az apja, és az anyja hazahívta. De kellett asszony is. És akkor vette feleségül Fáni mamát. Fáni mama és az ő édesanyja jól össze dolgoztak, és a földből kihozták a maximumot. De a férjének volt még négy testvére, és azokat ki kellett fizetni. Arra gondoltak, hogy majd a hozományból, de Fáni mama nem kapott hozományt, ezért egy összegben nem tudták. Kénytelenek voltak úgy kifizetni, hogy minden évben adtak nekik két mázsa gabonát, napi két liter tejet, hetente egy pár csirkét, ősszel pedig egy-egy libát. Később két kacsára váltották a libát, mert kevesebb takarmányból kihozták ugyanazt a húst. Dédanyám nagyszerű háziasszony volt. Máig is vannak olyan törülközőim, amik az általa termesztett lenből készültek, ő tilolta, ő fonta, és a takácsok megszőtték. De volt olyan törülközőm is, amit még ő is szőtt.